

Hanteringsverlof 2.0

Deze column is alleen op www.ak56.nl gepubliceerd.

door prof. Willem W. Maduro

Met het per 1 juni 2014 van kracht worden van de wijzigingen in de Regeling wapens en munitie (Rwm) en de daar aangehangen nieuwe Circulaire (Cwm), is de chaos compleet. Het is een aan alle kanten rammelende puinhoop geworden. Eentje die op vele manieren en in menig detail onderuit te halen is bij de rechter. Als die het niet durft wederom bij de Raad van State en als daar opeens een andere wind is gaan waaien, bij het Europese Hof. En geloof mij nu maar: de lui die daar een kick van krijgen, kunnen gewoon niet wachten om te beginnen met slopen. Sterker: ze zijn al begonnen, enthousiaster dan ooit.

Leefde de vorige onrechtmatige constructie (dat vermaledijde verplichte KNSA lidmaatschap) zo'n negen jaar; mijn inschatting is dat de huidige Cwm nog het nog geen negen maanden gaat uithouden.

Dat de huidige regelgeving weer zo snel mogelijk van tafel moet, om diverse redenen, is evident. Maar het mag geen doel op zich zijn. Mensen verwijten mij weleens dat ik uitsluitend het kapotmaken van wet- en regelgeving propageer, maar dat is onjuist. Reeds vorig jaar bracht ik het concept van het Hanteringsverlof onder de aandacht. En niet alleen ik; het idee is inmiddels ook door anderen onder de neus van ondermeer (top)ambtenaren van het ministerie van Veiligheid en Justitie én van leden van de 1e en 2e Kamer geschoven.

Cruciale fouten

Het draait allemaal maar om één ding: de overheid kijkt met een scheef oog naar burgers die op een of andere manier met vuurwapens in de weer zijn.

Wat je daarvan moet vinden? Nu, als de meerderheid van de bevolking vindt dat die angst voor bewapende burgers gerechtvaardigd is, tja, dan moet het maar. In de Wet wapens en munitie die in 1989 effectief werd, is echter een cruciale fout gemaakt: men heeft vuurwapenbezit (een maatschappelijk veiligheidsvraagstuk) gekoppeld aan iets onnozels als het beoefenen van een sport. Vervolgens heeft overheid zichzelf nog verder de hoek in geverfd door van wapenbezitters te verlangen dat zij die sport in *verenigingsverband* dienen te beoefenen. Met het in de Grondwet en in het EVRM vastgelegde recht op vrijheid van vereniging in gedachten, begint het hier al op twee fronten te wringen:

1. De Nederlandse overheid *mag* om te beginnen een burger *niet* dwingen zich te verenigen. De laatste keer dat dat wél gebeurde – in de periode '40-'45 waarin de Nederlandse grondwet opgeschort werd – was geen prettige.

Allerlei praktische factoren hebben er echter voor gezorgd dat de schiet-sportcommunity nooit echt geklaagd heeft over deze in principe grove inbreuk op de Grondwet. Al is het maar omdat vrijwel niemand een prive-schietbaan kan bekostigen en zich dus wel moet verenigen.

2. Door vuurwapenbezitters en sportschutters te dwingen zich te verenigen, heeft de overheid het toezicht op wat ze uitspoken tijdens het beoefenen van de schietsport, verloren. Immers, de wet verbiedt de overheid zich met het interne reilen en zeilen van een vereniging te bemoeien. Juist dit detail van het recht op vrije vereniging wordt wel degelijk gerespecteerd omdat het voor de politiek een te riskant punt is om mee te marchanderen. De politieke partij waartoe men behoort is zélf een *vereniging* (uitgezonderd de PVV) en hun achterban heeft zich in invloedrijke (kerk)genootschappen en vakbonden *verenigd*. Die kun je maar beter met rust laten en dus laat men het verenigingsleven in zijn totaliteit met rust. Terecht, trouwens.

In de fuik

De koppeling vuurwapenbezit-sportbeoefening is dus net zo logisch als diesel in een benzinetank gooien en door het geheel in verenigingsverband te forceren, heeft de overheid bovendien zichzelf buitenspel gezet.

Goed. Nu kun je dit soort kwesties op twee manieren aanpakken:

A. Je haalt een streep door je eerste poging en je begint opnieuw. Of:

B. Je wilt om welke reden dan ook niet overnieuw beginnen en je maakt de ellende alleen maar groter met nog meer onwerkbare, onrechtmatige en onwettige regels en methoden. Vroeg of laat zit je als overheid dan zo ver in de zelf-gecreëerde fuik, dat je niet meer voor of achteruit kunt. Precies op dat punt bevinden wij ons anno 2014 in Neder-wapenland. Belangrijke delen van de vigerende Rwm en Cwm zijn zo kinderlijk eenvoudig neer te sabelen, dat het bijna obsceen is. Maar neergesabeld dienen ze te worden omdat ze simpelweg burgerrechten schenden op een ongekende schaal en bevoegdheden aan een organisatie geven die daar totaal niet mee om kan gaan en wettelijk/juridisch gezien geen poot heeft om op te staan.

Hanteringsverlof

Het alternatief voor vrijwel alle oude en nieuwe zorgen, is het Hanteringsverlof. Dit concept komt op het volgende neer:

Iedereen die een vuurwapen wil hanteren – en neem dat letterlijk – dient over een Hanteringsverlof te beschikken. Ben je lid van een schietvereniging en wil je daar met een (verenigings-)wapen aan de slag, dan dien je voor het betreden van de schietbaan het HV te tonen.

Een HV vraag je aan bij de afdeling Bijzondere Wetten van de politie. Die checkt vervolgens exact dezelfde registers, databanken en records die ze nu ook checken wanneer iemand een vuurwapenverlof aanvraagt. Dezelfde diepte, dezelfde periode van acht jaar.

Komt naar voren dat u stelselmatig het ene weekend uw vrouw in elkaar beukt en het andere, in gezelschap van uw vriendin dronken achter het stuur betrapt wordt; jammer dan. Of dat u per ongeluk al vier keer in uw naïviteit uw oude garage aan wietkwekers hebt verhuurd; tja... Of dat u valsheid in geschrifte pleegt bij het aanvragen van een bijstandsuitkering voor uw overleden schoonmoeder. Of noem maar een reden waardoor u thans al een wapenverlof geweigerd kan worden of kunt kwijtraken.

Wellicht zijn er sportschutters die dit te streng vinden. Dat mag, maar persoonlijk heb ik geen behoefte aan een fraudeur/vechtersbaas/alcoholist-/wieteler of welke schuimmarcheerder dan ook naast mij op de schietbaan. En er is maar één instantie die dat voor mij in de gaten kan houden en corrigerend kan optreden, en dat is de overheid. Vuurwapens zijn een serieuze zaak en het hanteren ervan mag wat mij betreft uitsluitend aan serieuze lui met gevoel voor wat wél en wat níet kan, worden toevertrouwd.

Zoals het hoort

Voor de goede orde: *wapenverlof*houders staan al 24 uur per dag, zeven dagen per week onder controle. Sla vanavond die irritante vriend van uw dochter het ziekenhuis in – hoe begrijpelijk dan ook – en reeds binnen enkele dagen wordt u gesommeerd uw wapens in te leveren en wordt uw verlof ingetrokken. Deze handelwijze zal ook van toepassing worden op de Hanteringsverlofhouder. Begaat die op een of andere manier een strafbaar feit (van een zekere orde, natuurlijk) dan kan hij/zij het verlof inleveren. Dat betekent dus dat de persoon in kwestie geen vuurwapens meer mag aanraken. *Letterlijk*. Of betrokken schietvereniging een dergelijk persoon royeert, hangt af van de statuten en de leden van die, en alleen **die** vereniging. Zoals het hoort dus.

Deze column is alleen op www.ak56.nl gepubliceerd.

Op deze simpele manier houdt de overheid continu de vinger aan de pols van iedereen die vuurwapens hanteert. *Continu*, en dat zonder die eenmalige momentopname van een VOG, bespottelijke KNSA certificering en schending van Grondwet, privacywetten en Europese verdragen.

Weg met... alles?

Een HV kan voor langere tijd geldig zijn, bijvoorbeeld vijf of tien jaar. Immers, de controle op de houder ervan is doorlopend. En nogmaals: **uitsluitend de overheid controleert en handhaaft.**

Ofschoon het concept van het Hanteringsverlof nogal radicaal en verstrekkend overkomt, is dat het niet. Voor sportschutters die nu reeds een wapenverlof hebben, verandert er in de praktijk niets. Zij moeten immers al op de kleine steentjes lopen. Het HV zal de farce van een VOG overbodig maken, net als het onrechtmatige en ondoelmatige voor het karretje spannen van een sportbond, de KNSA dus. Die KNSA kan zich dan weer gaan bezighouden met waar een sportbond zich mee moet bezighouden, namelijk sport. (En daar is nog genoeg te doen.)

Weg ridicule certificeringen met nergens op slaande kledingsvoorschriften, weg tweedrachtzaaij met wapenbezit als chantagemiddel. En ook weg mijn azijncolumns waarin ik het over deze droevige zaken moet hebben. Plezier en vertrouwen hebben in de toekomst moeten weer terugkeren in ons wereldje.

Vrijwillig afstand doen?...

Er resteert één belangrijk probleem: Hoe controleert de overheid of op de verenigingen vuurwapens inderdaad uitsluitend door HV-houders gehanteerd worden? Of je nu met een enorme brei aan vol fouten zittende Regelingen en Circulaires aan komt zetten, of met een simpel Hanteringsverlof-concept; het is en blijft verboden voor de overheid om zonder toestemming een vereniging fysiek alswel in administratieve zin te betreden. (Om maar te zwijgen over de enorme faalgedachte dat de ene vereniging - de KNSA - uit hoofde van een jeukende Regeling en schurende Circulaire wél de andere vereniging mag betreden!)

Ik hoop, ik vermoed, ja, ik denk eigenlijk dat de ganse schietsport graag van de huidige situatie af wil en bereid is onder een goed uitgewerkt Hanteringsverlof-regime vrijwillig afstand te doen van dat ene onderdeel van het recht op vrijheid van vereniging. De overheid, in de vorm van de politie, zou dan binnen nauw omschreven kaders gerechtigd zijn onaangekondigd een schietvereniging te bezoeken en daar, op de schietbaan zelf, te controleren of alle aanwezige schutters een hanteringsverlof hebben. Niets meer, niets minder. Desnoods komen ze later die avond nog een keer terug, het boeit mij wat.

Het alternatief is de huidige wet- en regelgeving die de animo voor sport-schieten nekt, de legale handel in ernstige moeilijkheden brengt en een sportbond een wettelijk en praktisch gezien onmogelijk goed uit te voeren controletaak toebedeelt die om te beginnen – ik herhaal het wéér – uitsluitend door de overheid uitgevoerd kan en mag worden.

Overigens kan het hanteringsverlof al zijn voorzien van een pagina waarop eventueel later privé-wapens bijgeschreven kunnen worden. Dat kan heel vlot omdat de verlofhouder immers al in de screening-molen zit. Omgekeerd idem: een reeds bestaand vuurwapenverlof geldt uiteraard automatisch al Hanteringsverlof. Er is in feite geen verschil meer tussen een sportschutter met, en een sportschutter zonder eigen wapen.

Te duur en onuitvoerbaar?

Tegenstanders van het Hanteringsverlof hebben ondermeer het kostenaspect in stelling gebracht. Het Hanteringsverlof zou te duur zijn en onuitvoerbaar.

Is dat zo? Of hebben hier dezelfde telraamfantasten zitten rekenen die de calculaties van de nieuwe legeskosten hebben gemaakt?

Ik meen dat er zo'n 25.000 vuurwapenverlofhouders zijn. Dat betekent dat er een slordige 15.000 sportschutters over zijn die wel vuurwapens hante-

ren (van hun vereniging) maar geen verlof hebben. Er zouden dus 15.000 extra verloven moeten worden aangemaakt, verlengd enzovoort. Als ik nu zie dat men voor een VOG al 40 euro moet betalen, eenzelfde bedrag voor KNSA bijdrage en straks ook iets dergelijks voor een vuurwapenverlof, om maar te zwijgen over die hilarisch hoge 1.600 euro certificeringskosten, dan valt het te hoge kosten-argument al helemaal weg.

Blue Spot

En er is nog iets. Met de komst van de Nationale Politie is het BAVP 2013-2017-project gelanceerd. Dit heeft de sub-titel 'Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie'. Dit mega-project behelst ondermeer software tool Bluespot. Bluespot kan in een oogwenk (justitiële-)databanken raadplegen, desnoods via een beveiligde app op een smartphone. Dus zodra de politie uw identiteit invoert, komen uw relevante antecedenten naar boven. Ga er maar vanuit dat het hebben van een wapenverlof door Bluespot als relevant wordt gezien. Screening on the go door de overheid is dus al een feit. Bij het invoeren van het Hanteringsverlof hoeft alleen het veldje "Wapenverlofhouder" aangevuld te worden met "Hanteringsverlofhouder". Politie Amsterdam is inmiddels gestart met de pilot van Bluespot. Dus om terug te komen op het kostenplaatje van het Hanteringsverlof versus de huidige chaos: er is geen verschil en als het slim in elkaar wordt gestoken, kan een HV zelfs voor de eindgebruiker, de sportschutter dus, goedkoper zijn dan VOG, KNSA licentie, KNSA certificering en wat er nog allemaal aan zit te komen.

Wat nou angst?

Nog een voordeel van het HV is dat de minister van Veiligheid en Justitie niet langer onrechtmatig de boel via de KNSA-trekkoppen hoeft aan te sturen met allerlei futiele, er niet toe doende maatregelen. Het bedrijven van de schietsport is een legitieme reden voor een vuurwapenverlof en als het aan mij ligt, voor het hanteringsverlof. Meer en verder en gedetailleerder hoeft niet. Zo staat het trouwens al in de Wet wapens en munitie en de Raad van State heeft al onderschreven dat het niet verder uitgediept hoeft te worden.

Dat burgers die met vuurwapens aan de gang zijn, de aandacht van de overheid hebben, daar heeft vrijwel niemand moeite mee. Maar ga nou je nou niet op micro-niveau bemoeien welk schietschijfje, welk wapentje, welke kleding, welk kalibertje en al dat overige, niets veiligmakende geneuzel. Iemand die vertrouwd wordt met (de omgang met) vuurwapens, wordt heus geen gevaar voor de openbare orde en veiligheid zodra hij/zij een schietvereniging betreedt. Het is veel eerder het tegenovergestelde omdat schietverenigingen juist besloten zijn en de schietsport letterlijk tussen vier muren en een stevig dak wordt bedreven. Angst voor foute schietclubs is fictief. Zolang de overheid in dit traject doet waar hij door ons voor betaald wordt, namelijk de foute personen er tussenuit halen, worden schietverenigingen heus niet opeens crimineel, broeinesten van ellende en troublemakers per definitie zodra de KNSA-constructies losgelaten worden. Scheid toch uit, zeg. Als het Hanteringsverlof wordt ingevoerd, bestaan schietverenigingen per definitie louter uit burgers die al minstens acht jaar "clean" zijn en dat ook zullen blijven. Wie kan daar op tegen zijn?

Cordon sanitaire

Is het Hanteringsverlof een goed idee? Te oordelen naar de recente inspanningen om het in onderste bureauladen te laten belanden en het uit de "Binnengekomen stukken 2e Kamer" te gummen, tot en met een cordon sanitaire rond een van de uitwerkers ervan, kunnen we niet anders concluderen dan ja, het Hanteringsverlof concept moet wel goed zijn. Het legt wél alle verantwoordelijkheid bij de overheid; wellicht is dat de reden...

Lezer, denkt u ook eens na over het idee van het Hanteringsverlof. Onder-schrijf het of noem mij de zwakke plekken. Wijs uw relaties op deze column, mail ze de link. Er moet hoe dan ook een werkbaar alternatief voor de huidige onwerkbare situatie komen.